

1. GEGEVENS

Aan	Voorzitters Veiligheidsregio's Directeuren Publieke Gezondheid GGD-GHOR Nederland Informatieteam NCTV Departementale crisiscentra RIVM
Periode	28 maart – 3 april 2020
Nummer	7
Planning	Wekelijks
Classificatie	Bestemd voor VR, DPG en GGD en GHOR organisaties

2. INFORMATIEBEELD

Kernverhaal

In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.

Feiten – stand 3 april 2020

- Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 6.286 (+502)
- Het totaal aantal gemelde overleden patiënten: 1.487 (+148)
- Het totaal aantal positief geteste patiënten: 15.723 (+1.026)

De eerste effecten van de maatregelen lijken zichtbaar. Het aantal in het ziekenhuis opgenomen patiënten en het aantal gemelde overledenen in Nederland neemt minder snel toe dan je zonder maatregelen zou verwachten. Om de verspreiding van het virus blijvend te vertragen is een lange adem nodig. Het is dan ook heel belangrijk dat iedereen de maatregelen de komende periode blijft opvolgen.

Algemeen

- Vanwege het testbeleid is het aantal gemelde personen een onderschatting van het ware aantal besmette personen in Nederland. Het opname- en sterftepercentage wordt daarmee ook hoger dan in werkelijk het geval is, de (zeer) mild verlopende gevallen worden immers niet meegenomen in de noemer.
- Om dezelfde reden is het aantal nieuwe buitenland gerelateerde infecties een onderschatting van de ware import van nieuwe infecties van buiten Nederland.

3. ORGANISATIE/OPSCHALING

Aanwijzing aan de veiligheidsregio's

De afgelopen week is er gewerkt aan een nieuwe aanwijzing aan de veiligheidsregio's voor het verlengen van de maatregelen tot en met 28 april 2020 en de sluiting van sanitaire ruimten. We maken van de gelegenheid gebruik toe te voegen dat kinderopvang ook ingezet kan worden voor kinderen van 0-4 jaar in kwetsbare posities.

Geen coördinatie bovenregionale quarantaine- en isolatielocaties

Onlangs is in het ICCB besloten geen uitvoering te geven aan de realisatie en coördinatie van centrale gemeenschappelijke quarantaine- en isolatielocaties (bovenregionaal). In de eerste fase van de uitbraak van het coronavirus (containment) is het voorstel gedaan voor de coördinatie van bovenregionale quarantaine- en isolatielocaties met een coördinerende rol voor het LOCC.

In de huidige fase is de noodzaak voor quarantaine- en isolatielocaties beperkt. Waar die behoefte er is zullen regionale voorzieningen volstaan. De aanvragen voor deze vorm van bijstand vanuit de voorzitters Veiligheidsregio worden ingetrokken. De DPG-en van de betrokken veiligheidsregio's zijn gevraagd hun eigen voorzitter veiligheidsregio te informeren over het genomen besluit.

4. OORDEEL / ONDERWERPEN

Verlenging maatregelen Nederland t/m 28 april

- Het Kabinet heeft op dinsdag 31 maart besloten dat alle coronamaatregelen in Nederland worden verlengd tot en met dinsdag 28 april. In de week vóór 28 april beoordeelt het kabinet wat er voor de periode daarna nodig is.
- Voor het aanstaande Paasweekeinde is het dringende advies om ook dan thuis te blijven.
- Onder andere sportaccommodaties, eet- en drinkgelegenheden en kinderopvang blijven dus dicht tot en met 28 april. Scholen blijven in ieder geval dicht tot na de meivakantie. Het verbod op evenementen blijft tot 1 juni van kracht.
- Met de verlenging van de corona-maatregelen is ook de (nood)opvang verlengd voor kinderen van ouders in cruciale beroepsgroepen.

Testcapaciteit

- De testcapaciteit voor COVID-19 diagnostiek wordt de komende weken uitgebreid. Het doel is om de testcapaciteit te vergroten voor het vaststellen van besmetting en voor het vaststellen van immuniteit.
- De GGD'en bereiden zich voor om de uitbreiding van het testbeleid met ingang van volgende week stapsgewijs uit te voeren. Er zal worden gestart met zorgmedewerkers met klachten buiten de ziekenhuizen in bepaalde sectoren, patiënten met klachten volgen later. De testen zullen vervolgens door de GGD naar het lab gestuurd worden waarmee zij samenwerken. Indien dit lab teveel testen binnen krijgt, stuurt het lab deze door naar de overloop laboratoria', vooralsnog WBVR in Lelystad en de GD in Deventer, beide veterinaire labs.
- Via het Inkoopcentrum en via alternatieve kanalen in het land zoals onderzoeks labs wordt breed gesourcd om voldoende swabs beschikbaar te hebben om tests af te nemen
- De leveranciers van testmaterialen krijgen een brief van VWS met de oproep om meer materialen te reserveren voor Nederland vanwege de verruiming van het testbeleid en de capaciteit van 17.500-29.000 tests/dag.
- Om de GGD'en te ondersteunen en de organisatie en logistiek van de extra monsterafname te regelen, is er een Landelijk coördinatieteam GGD GHOR Nederland samengesteld.
- De uitbreiding van de laboratoriumcapaciteit maakt een ruimere indicatiestelling voor diagnostiek mogelijk, met name voor hoog risicopatiënten en zorgmedewerkers buiten het ziekenhuis. Een projectgroep van GGD GHOR Nederland is bezig om voor de GGD'en de organisatie en logistiek van de extra monsterafname te regelen. Daarbij zal in eerste instantie de focus gericht zijn op het goed inregelen van het testen voor zorgmedewerkers, als dat goed loopt wordt naar uitbreiding gekeken.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- De nieuwe aanvoer van PBM is beperkt. Er wordt hard gewerkt aan de inkoop van PBM,. Alle PBM die wordt ontvangen op de centrale locatie van het LCH, wordt per ommekeer aan de regio's gedistribueerd.
- Er wordt gewerkt aan een richtlijn voor de zorg buiten de acute zorg t.a.v. de verdeling/prioritering van de persoonlijke beschermingsmiddelen zorg, zoals mondkapjes. Deze richtlijn zal ter toetsing/validatie aan het OMT worden voorgelegd. Het OMT zal hier naar verwachting a.s. maandag advies over uitbrengen.

Handdesinfectans

VWS is zich bewust van de grote behoefte aan handdesinfectans. Daarom zijn afspraken gemaakt met reguliere fabrikanten en leveranciers en laat VWS daarnaast zelf middelen produceren door bedrijven zoals DSM en Avandis. Deze bedrijven draaiden de afgelopen week extra productie. Dit betekent dat een grote batch van ongeveer 200.000 liter is geproduceerd.

Alle inzet is erop gericht dat de acute zorg (ziekenhuizen, huisartsenposten, amubulancediensten en GGD'en), die tekorten van desinfectans ervaren, zo snel mogelijk belevend worden met deze extra productie. De tekorten kunnen worden doorgeven via een daarvoor ontwikkelde webapplicatie of bij een dringend tekort kunnen zij nog steeds contact opnemen met hun regionale coördinator. Distributie gebeurt door het Landelijk Consortium Hulpmiddelen. Zorgaanbieders die niet tot bovenstaande groep behoren, zoals de sector van verpleeg- en thuiszorg, de GGZ en de gehandicaptenzorg, geven hun behoefte rechtstreeks aan bij de regionale coördinatoren in hun regio.

Regionale aanpak zorg van kwetsbare personen

- Op 31 maart is door de minister van VWS een brief gezonden aan de DPG'en en voorzitters Veiligheidsregio over de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten i.v.m. COVID-19.
- In de brief worden de DPG'en terstond opgeroepen de hieraan verbonden activiteiten op te pakken in de regio.
- De regionale aanpak is beschreven in de bijlage bij de brief en ziet toe op:
 - Vroegsignalering en advanced care planning;
 - Het realiseren van (tijdelijke) zorglocaties (w.o. coronacentra) voor het bieden van cohort-verpleging en een coördinatiepunt voor toeleiding van kwetsbare patiënten naar de juiste zorg op de juiste plek;
 - Het organiseren van de informatie-uitwisseling binnen de regio en bovenregionaal/landelijk over de beschikbare capaciteit aan niet-ziekenhuisbedden in verband met deze crisis maakt zoals aangegeven in de bijlage ook deel uit van de aanpak.
 - Ook de verdeling van het zorgpersoneel en de persoonlijke beschermingsmiddelen komen hierin aan de orde.
- Gelijktijdig heeft de minister een brief gezonden naar de voorzitters van NVZ, NFU, Verenso, NVAVG, LHV, InEen, Actiz, VGN, GGZ NL, Valente, ZorgthuisNL, VenVN en ZN, met als bijlage de brief aan de DPG'en. In deze brief wordt verzocht het belang van de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten en de rol van de DPG'en daarbij, onder de aandacht te brengen van hun leden. Opgeroepen wordt tot goede en effectieve samenwerking in de regio.

Psychische ondersteuning

- Stichting ARQ (Nationaal Psychotraumacentrum) heeft vandaag het Contactpunt psychosociale ondersteuning voor zorgprofessionals gelanceerd. Dit contactpunt heeft als doel (medische) zorgprofessionals en hun leidinggevenden zo goed mogelijk te ondersteunen bij de psychosociale aspecten van hun werk met betrekking tot het Coronavirus. Zie <https://www.ivp.nl/ivp-accent/zorgprofessionals>
- Daarnaast is er informatie met betrekking tot het omgaan met de psychosociale aspecten van het coronavirus, toegesneden diverse andere doelgroepen, te vinden via <https://www.impact-kenniscentrum.nl/nl/covid-19>.

Beelden vanuit de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

- Er is een gebrek aan quarantainemogelijkheden voor asielzoekers met verdenking van corona. Ook zijn er beperkte mogelijkheden voor het houden aan social distancing en tekort aan PBM. Hierdoor is er een risico op een grote uitbraak. De inspectie vraagt daarom aandacht asielzoekers mee te nemen bij verruiming van testbeleid.
- De IGJ heeft contact met alle ziekenhuizen en deelgenomen aan een overleg met de minister en (onder meer) de ROAZ-voorzitters. IGJ stemt af met de koepels over een afwegingskader m.b.t. kwaliteit en continuïteit van zorg voor COVID19-patiënten én andere patiënten.
- Signalen van Gecertificeerde Instellingen (GI's) en ambulant werkers dat hulpvraag uit gezinnen sneller toeneemt dan zij hadden ingeschat. Daardoor toename druk op ambulante zorg. De inspectie signaleert een behoefte meer (langduriger) vormen van onderwijs en dagopvang voor kwetsbare gezinnen. En meer outreachend werken, bv. via televisie informatie en good practices delen.

- NU '91 informeert IGJ dat zij sinds vandaag een meldlijn heeft opengesteld en na 5 uur al meer dan 3000 meldingen van zorgmedewerkers ontving. Belangrijkste knelpunten; tekort aan PBMs en beperkt testen geeft angst en onzekerheid. Irritatie over steeds veranderende richtlijnen/ protocollen in instellingen. Behoeft aan 'eerlijke' informatie. IGJ ontvangt donderdag analyse en update.

Bijstand Defensie

Deze week zijn in verschillende ziekenhuizen en zorginstellingen militair verpleegkundigen en militair artsen aan de slag gegaan. Ze ondersteunen daar het zorgpersoneel dat onder druk staat vanwege het grote aantal coronapatiënten. Medische planners van Defensie assisteren sinds vorige week bij de herverdeling van patiënten. Dat gebeurt om de druk beter over de ziekenhuizen in Nederland te verdelen. Naast medische, levert Defensie ook logistieke en algemene planners. Een protocol voor de militaire bijstand is in ontwikkeling en naar verwachting snel beschikbaar.

Dienst Justitiële Inrichtingen verlengt coronamaatregelen

In navolging van de dinsdag aangekondigde maatregelen van het kabinet verlengt de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de eerder genomen maatregelen in gevangenissen, Forensische Zorg en justitiële jeugdinrichtingen tot en met 28 april. Het gaat hierbij onder anderen om opschorting van bezoek en verlof in het gevangeniswezen en Forensische Zorg, en vermindering van het aantal vervoersbewegingen naar rechtbanken. Daarnaast zal het beleid rondom bezoek in justitiële jeugdinrichtingen worden aangescherpt om verspreiding van het Coronavirus te voorkomen. Dat betekent dat ook jeugdigen per 1 april geen bezoek meer mogen ontvangen.

Richtlijn opvang dak- en thuislozen

VWS heeft de [richtlijn opvang dak- en thuislozen tijdens coronacrisis](#) vastgesteld in samenwerking met Valente, VNG en COMO. De richtlijn is bedoeld voor gemeenten en opvangorganisaties en ziet toe op het zo goed mogelijk opvangen van dak- en thuislozen, en tegelijkertijd het risico op besmetting zo klein mogelijk houden.

Internationaal

- Dankzij lopende grensoverschrijdende samenwerking tussen ziekenhuizen zijn inmiddels enkele corona- patiënten uit Zwolle overgenomen door het ziekenhuis van Munster.
- Gelet op de verwachte oplopende krapte in IC-capaciteit in Nederland, heeft Minister v Rijn contact opgenomen met zijn Duitse collega's van gezondheid in Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen: de Duitse deelstaten die aan Nederland grenzen. Zondag heeft Rutte contact gehad met zijn collega in Nedersaksen en heeft minister De Jonge contact gehad met zijn collega van gezondheid in Berlijn.
- Van Duitse zijde is toegezegd om Nederland zo veel mogelijk te helpen. Afgesproken is dat de huidige wederkerige samenwerking tussen ziekenhuizen in de grensregio's op IC-capaciteit verder wordt voortgezet, binnen de beschikbare mogelijkheden. In dit kader worden de bestaande samenwerkingsvormen tussen de regionale ziekenhuizen onderling momenteel verder geoperationaliseerd. Het LCPS zal hierbij vanuit Nederland een coördinerende taak vervullen.
- Er komen bij BZ en VWS veel verzoeken vanuit het buitenland binnen om steun in het kader van de corona-crisis. Steunverzoeken worden door VWS beoordeeld op haalbaarheid. Uitgangspunt is zorgdragen dat NL voldoende is geëquipeerd om de crisis de baas te (blijven) kunnen.
- Er is vastgesteld dat er een taakgroep wordt ingesteld die steunverzoeken uit het buitenland zal beoordelen op haalbaarheid. NCTV, VWS, BZ, MinDef, het LOCC en IGJ zullen in deze taakgroep zitting nemen.

5. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- In de publiekscampagne 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht.
- Vandaag is de website www.corona.steffie.nl gestart. Op deze website legt uitleghulp Steffie moeilijke informatie over het nieuwe coronavirus op een eenvoudige manier uit. De website is speciaal bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking.
- Het RIVM verzorgt publiekscommunicatie. Op de site van het RIVM is een kaart opgenomen waarin de positieve uitslagen vermeld worden per gemeente. De kaart geeft het totaal aantal positief geteste patiënten weer. Het is geen kaart met het actuele aantal zieke mensen in Nederland. Het RIVM geeft op dit moment geen gegevens over mensen die weer genezen zijn.
- Ook is er publieksinformatie beschikbaar vanuit www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één overheid gedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie.
- Het NKC verzorgt de brede publieksinformatie en het informatienummer 0800-1351. Dit algemene telefoonnummer is geopend voor vragen van het algemene publiek omtrent het nieuwe coronavirus COVID-19. Inmiddels werken hier 88 mensen om de vragen te beantwoorden.

6. MEER INFORMATIE

Relevante links:

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>
- Vragen en antwoorden, <https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19/vragen-antwoorden>.
Categorieën:
 - [Vragen over de maatregelen in Nederland](#)
 - [Vragen over je gezondheid](#)
 - [Vragen over hoe je besmetting kan voorkomen](#)
 - [Vragen over aanpak in Nederland](#)
 - [Vragen over de test](#)
 - [Vragen over het coronavirus \(COVID-19\)](#)
 - [Vragen over quarantaine en isolatie](#)
 - [Vragen over huisdieren](#)
 - [Vragen over rioolwater](#)
- Protocol voor de professionals: Landelijk draaiboek uitbraak infectieziekte: <https://lci.rivm.nl/draaiboeken/generiek-draaiboek>

Politiek

- [Tweede kamer. Plenair debat over bestrijding van het coronavirus – 12 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Inzet nationale crisisstructuur COVID-19 – 13 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Stand van zaken bestrijding COVID-19 – 17 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Aanscherping bezoek verpleeghuizen i.v.m. COVID-19 – 19 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 25 maart 2020](#)